

Sayı : 5471
Tarih : 19.02.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Abdullah KOÇ
HDP Ağrı Milletvekili

1900 Sonrası Türkiye'deki Depremler: Türkiye en etkin deprem kuşaklarından biri üzerinde (Akdeniz-Alp-Himalaya) yer almaktadır. Dünyadaki toplam depremlerin beşte birinin meydana geldiği bu kuşak, birbirine karşıt olarak uzanan kırıkların oluşturduğu bir ağ görünümü ile Türkiye'yi, Kuzey, Güney ve Batı'dan üç asli kırık sistemiyle kat etmekte, bu asli sistemlere, yerel kırık zonları da eklenmektedir. Deprem haritası ve bu haritaya esas sismisite verilerine göre, ülke topraklarının %93'ü deprem bölgeleri içinde yer almaktadır. Öyle ki Türkiye'de yalnızca son 5,5 yılda irili ufaklı 50 bin 942; yalnızca 2008 yılı içinde 11 bin 706; 1 Ocak 2009 ile 31 Temmuz 2009 tarihleri arasında ise 9.272 deprem yaşanmıştır. 1900–2009 yılları arasında Türkiye'de 223 büyük deprem meydana gelmiştir. Bu depremlerde resmi verilere göre 86.000 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 549.000 yıkık veya ağır hasarlı konut tespit edilmiştir.

1999 yılında yaşanan deprem sonrasında TBMM'de gündeme gelen bazı mevzuat değişiklikleri bile hâlâ komisyonlarda bekler durumdadır. Diğer yandan 1999 Marmara Depremi sonrasında 38 Yasa ve Kanun Hükmünde Kararname, 28 Kararname, 6 Yönetmelik, 17 Tebliğ ve 9 Genelge yürürlüğe girdiği de belirtilmektedir. Ancak bunların büyük bir kısmı için, afetlerin sonuçlarına yönelik düzenleyici önlemler diyebiliriz. 1999'daki deprem sonrasında getirilen, Özel İşlem ve Özel İletişim vergileri kalıcı hale getirilmiştir. Bu vergi gelirlerinin nereye harcandığına dair şeffaf olunması gerekmektedir.

Ağrı bölgesi özellikle Ağrı-Iğdır-Çaldıran üçgeni arasındaki aktif fay hatları ile çevrilidir. Aletsel dönemde bölgedeki önemli depremler 1903 yılı Patnos (6,3), 1962 Iğdır (5,5), 1976 Çaldıran (7,3) ve 2005 Ağrı (5,2) Depremleridir. Seçim bölgem olan Ağrı; hem 1. Derece hem de 2. Derece deprem bölgesinde yer almaktadır. Doğubayazıt Depremi, 2 Temmuz 2004 tarihinde Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde 5,1 büyüklüğünde meydana gelmiştir. Deprem sonucu 18 kişi yaşamını yitirdi. Deprem sonucu 32 kişi de yaralanmıştır. Depremde en büyük hasarı Yığınçal köyü görmüş, Kutlubulak ve Sağlıksuyu köylerinde de hasar meydana gelmiştir. Bölge Kuzey Anadolu Fay Hattı veya Doğu Anadolu Fay Hattı üzerinde değildir. Depreme yol açan Ağrı bölgesindeki yerel fay sistemidir. Bu sistemde diri fayların bulunduğu bilinmektedir.

25732

Bu bağlamda;

1. Ülke topraklarının %93'ü deprem bölgeleri içinde yer aldığı halde deprem öncesi ve sonrası için can ve mal kaybını en aza indireyecek bir planlamanız var mı?
2. Ağrı bölgesi özellikle Ağrı-Iğdır-Çaldıran üçgeni arasındaki aktif fay hatları ile çevrili olduğu bilindiği halde bölgede olası bir deprem gerçekleştiğinde Bakanlığınızın önleyici bir çalışması var mı?
3. Ağrı ili ve ilçelerinde dayanıklılık testi yapılan bina sayısı kaçtır? Kaç adet deprem toplanma alanı vardır? Ağrı il merkezi ve ilçelerinde toplamda depreme dayanıklı ve riskli bina sayısı kaçtır?
4. Ağrı ili ve ilçelerinde kaç adet okul, hastane ve kamu binası olası bir depremde risk kapsamındadır?
5. Ağrı ili ve ilçelerinde şuan ikamet eden hemşerilerimizin oturduğu hanelerin kaçının riskli mesken kapsamında olduğunu biliyor musunuz? Riskli olan meskenlerin tahliye edilmesi için bir girişimde bulunacak mısınız?
6. Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde 2004 yılında 5,1 büyüklüğünde meydana gelen deprem sonrasında bölgedeki fay hatlarının hareketliliği ile ilgili bir bilginiz var mı?
7. Vatandaşlardan toplanan "deprem vergilerinin" nereye harcandığına ilişkin Bakanlığınızın bir bilgisi var mı?